

KORRALDUS

19.07.2023 nr DM-124114-9

Lasila IV uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/519655 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning lähtudes Osaühing T.A.K.Ehitus (registrikood 10177159) esitatud taotlusest, **otsustan:**

1.1. Anda Osaühingule T.A.K.Ehitus (registrikood 10177159) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/519655 Lasila IV uuringuruumi, kehtivusajaga kaks aastat (lisatud).

1.2. Geoloogilise uuringu loale nr L.MU/519655 kantakse järgmine täiendav tingimus:

Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.3. Korraldus jõustub Osaühingule T.A.K.Ehitus (registrikood 10177159) teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

Osaühing T.A.K.Ehitus (registrikood 10177159, aadress Mõdriku küla, Vinni vald, Lääne-Viru maakond) esitas Keskkonnaametile 13.03.2023 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS; edaspidi **KOTKAS** 13.03.2023 dokumendina nr DM-124114-1) Lasila IV uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi **uuringuluba**) taotluse nr T-L.MU/1017225.

Uuringuruum asub Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Piisupi külas riigiomandisse kuuluval katastriüksusel Piisupi karjäär (tunnus 78701:001:0106). Katastriüksuse riigivaravalitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet.

Lasila IV uuringuruumi teenindusala pindala on 8,28 ha. Geoloogilise uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 25 uuringukaevetööd maksimaalse uurimissügavusega 6 m.

Uuringuloa kehtivusaeg on kaks (2) aastat. Uuritavaks maavaraks on liiv ja kruus.

Geoloogilise uuringuga soovitakse täpsustada kruusalasundi levikut taotletava teenindusala piires ja täpsustada senise aktiivse tarbevaru plokki 4 materjali kvaliteeti (sh kasutusala). Maavara soovitakse kasutada jätkuvalt piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel.

Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: materjali terastikulise koostise ja purunemiskindluse määramine, veetaseme mõõtmine ning uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine.

2.1. Uuringuruum

Lasila IV uuringuruumi teenindusala kattub pindaliselt täielikult Lasila kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 71) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 4 plokiga ning olemasoleva Lasila II kruusakarjääri (loa nr L.MK/320181, loa omaja Osaühing T.A.K.EHITUS, kehtiv kuni 04.04.2026) määeraldise ja selle teenindusmaaga. Taotluse seletuskirja kohaselt võib senise kaevandamise põhjal eeldada, et kasuliku kihi lamam asub sügavamal, kui 2009. aasta geoloogilise uuringu (EGF 8153) tulemused seda näitasid.

Maa-ameti geoloogilise baaskaardi (1:50 000) andmetel paikneb Lasila IV uuringuruum Pandivere kõrgustiku põhjanõlval. Taotluse seletuskirjas märgitakse, et Aastatel 1960–1963 tehtud kompleksse geoloogilis-hüdrogeoloogilise kaardistamise andmeil on Lasila kruusamaardla kasulikku kihti moodustav Võrtsjärve alamkihistu kruus seotud madalatest kuplilaadsetest mõhnadest koosneva fluviomõhnastikuga, mis kirdes külgneb liustiku pikilõhes jämeda purdmaterjali sissekande tulemusena kujunenud Porkuni–Neeruti oosahelikuga.

Lasila II kruusakarjääri, millel Lasila IV uuringuruum asub, ehituskruusa tarbevaru 4 plokki kasuliku kihi moodustab valdavalt 1–2 m, edelanurgas 3,8 m tuseduse kihina hästiümardunud veeriseid ja kruusateri sisaldav eriteraline liiv, kihiti veeriseline kruus. Lasila II kruusakarjääri lamamiks on kollakaspruun liivsavimoreen, mille pealispinna absoluutsed kõrgused on väga muutlikud. Kasulik kiht paikneb põhjavee tasemest kõrgemal.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (maapõueseadus; edaspidi **MaaPS** § 17 lg 3 ja 4). Geoloogilise uuringu viib läbi Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Uuringuloa taotlusele andis 16.03.2023 nr 9-3/23/4581-2 oma arvamuse (MaaPS § 27 lg 2) maavarade registri vastutav töötleja Maa-amet (registreeritud KOTKAS 16.03.2023 numbriga DM-124114-2).

Lasila IV uuringuruumi teenindusala lõunaserv ja kagunurk külgnevad vahetult Porkuni maastikukaitsealaga (Eesti looduse infosüsteemi kood KLO1000270).

Uuringuruumi teenindusala kattub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul

alal (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000001).

2.2. Tegevused uuringuruumis

Geoloogilise uuringu tegemisel lähtutakse keskkonnaministri 17.12.2018. määrusest nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“.

Uuringuloa taotluse seletuskirjas on märgitud, et geoloogilise uuringu vertikaalseks ulatuseks kavandatakse kuni 6 m. Uuringu välitööde etapil rajatakse teenindusalale ekskavaatoriga kuni 25 kaevandit. Kaevanditest võetakse proovid, et määrata materjali terastikulist koostist, kruusa jämepurdsest materjalist purunemiskindlust LA katsel, vajadusel liiva filtratsiooniomadusi.

Peale geoloogilise läbilõike kirjeldamist, proovide võtmist ja veetaseme mõõtmist (juhul kui pinnas vett sisaldab) uuringukaevetõõned likvideeritakse (täidetakse pinnasega) ning ümbrus korrastatakse.

Uuringuruumi teenindusala ja selle lähiümbrus (40 meetri ulatuses) mõõdistatakse topogeodeetilisel ja koostatakse plaan mõõtkavas 1:1000. Uuringuruumi plaani, geoloogiliste läbilõigete ning laboratoorsete andmete põhjal arvutatakse uuringuruumis oleva maavara varu.

2.3. Geoloogilise uuringuga kaasneda võivad keskkonnahäiringud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algtada keskkonnamõju hindamine (edaspidi **KMH**) selle vajadust põhjendata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi **määrus nr 224**) või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Väikse uuringusügavusega geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, KeHJS § 6 lg-s 2 sätestatud otsustaja eelhindangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ toodud tegevuste hulka (st tegemist ei ole määruse nr 224 § 3 p 3 kohase süvapuurimisega (üle 1000-meetrise sügavusega puuraugud)). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE) juurde kuuluvas seletuskirjas on KeHJS § 6 lg 2 p-st 2 maavara geoloogilise uuringu ja üldgeoloogilise uurimistöö kaotamist põhjendatud sellega, et praktika on „näidanud, et eelhindangute koostamisega kaasneb suur töömaht ja reaalselt väärtust sellel ei ole, kuna uuringute mõju ei ole märkimisväärne.

Praeguseks ei ole algatatud mitte ühtegi keskkonnamõju hindamist maavara geoloogilise uuringu loa ja üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse menetluses.“

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust.

MaaPS § 28 lg 3 kohaselt peab uuringuloa taotluse seletuskiri sisaldama muuhulgas andmeid geoloogilise uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute ja nende vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi **määrus nr 1**) § 2 lg 1 täpsustab, et lisaks MaaPS § 28 lg 3 sätestatud andmetele esitatakse taotluse seletuskirjas uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute, sealhulgas vee, pinnase või õhu saastamise, müra, vibratsiooni ja selle ulatuse kirjeldus. Määruse nr 1 § 2 lg 1 punkti 6 kohaselt tuleb uuringuloa taotluse seletuskirjas eraldi välja tuua, kas geoloogilisel uuringul on mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Uuringuloa taotluse seletuskirjas märgitakse, et uuringupunktide rajamine toimub tööpäevadel ja tööajal. Keskkonnaamet täpsustab, et mõistet „tööaeg“ ei reguleeri kellaajaliselt ükski käesoleval hetkel kehtiv seadus. Töölepinguseaduse (edaspidi TLS) § 5 lg 1 p 7 viidatakse töötajale, kui ajale, millal töötaja täidab kokkulepitud tööülesandeid. TLS § 43 lg 1 täpsustab, et eeldatakse, et töötaja töötab 40 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul. Lisaks võib TLS § 52 lg 3 lugeda, et eeldatakse, et iganädalane puhkaeg antakse töötajatele laupäeval ja pühapäeval.

Eelnevast nähtub, et töö- ja puhkeaja mõistete puhul võib eeldada välja kujunenud ja enamlevinud kellaegu ja nädalapäevi, kuid nende järgimise kohustust tööandjal ei ole. TLS kehtestab mõisteid „tööaeg“ ja „tööpäev“ tavamõistest paindlikumalt. Korrakaitseaduse § 56 määrab ajavahemiku, mille jooksul on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

Tuginedes eelnenule ja arvestades asjakohastes õigusaktides toodut, võib eeldada, et välitöid tehakse nädalapäevadel esmaspäevast reedeni. Ajavahemikus kella 22.00-st kuni 6.00-ni, puhkepäevale eelneval ööl kella 00.00-st kuni 7.00-ni, on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

Lasila IV uuringuruum kattub mäeeraldisega, kus on toimunud kaevandamistegevus alates 2011. aastast. Seega on tegemist alaga, mis on inimtegevuse poolt mõjutatud ning seotud mõningase keskkonnahäiringuga.

Keskkonnahäiring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 3 lg 1).

2.3.1. Mõju Natura 2000 aladele

Lasila IV uuringuruumi teenindusala ei kattu Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga.

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodusala, Lasila loodusala[1] (edaspidi **loodusala**; registrikood EE0060206), asub Lasila IV uuringuruumist ca 775 m kaugusel lõunasuunas. Loodusala kaitstavateks objektideks on I lisas[2] nimetatud kaitstavad elupaigatüübid: liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), puisniidud (*6530), vanad laialehised metsad (*9020) ja rohunditerikkad kuusikud (9050) ning II[3] lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harivesilik (*Triturus cristatus*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*) ja kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*).

Võttes arvesse eelneva ja alljärgneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju loodusalale.

Kohtupraktikas on leitud, et väidetavate tagajärgedega ei pea arvestama olukorras, kus ollakse veendunud, et tagajärgede saabumine on välistatud või äärmiselt vähetõenäoline (Riigikohtu halduskolleegiumi 21.12.2001 kohtumäärus haldusasjas nr 3-3-1-67-01 p 3).

2.3.2. Mõju metsale ja kaitstavatele loodusobjektidele

Lasila IV uuringuruum kattub mäeeraldisega, kus on toimunud kaevandamistegevus alates 2011. aastast. See tähendab, et uuringuruumi piires on juba metsa raadatud (loa nr L.MK/320181 alusel).

Uuringuruumi teenindusmaa piires ei asu looduskaitsealasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Lasila IV uuringuruumi teenindusala lõunaserv ja kagunurk külgnevad vahetult Porkuni maastikukaitsealaga (Eesti looduse infosüsteemi kood KLO1000270), mille kaitse-eesmärk, vastavalt Vabariigi Valitsuse 13.01.2022 määruse nr 6 „Porkuni maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ § 9 on metsaökosüsteemi, järvekoosluste ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ järve-elupaigatüüpide kaitse, poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

Võttes arvesse eelneva ja alljärgneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju maastikukaitsealale.

2.3.3. Heide välisõhku (müra ja peenosakesed)

Geoloogilisel uuringul kasutatava tavapärase tehnika (ekskavaatori) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punkt müraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb heli neeldumise ja sumbumise tõttu. Heli neeldumine vähendab soovimatut müra ja sumbumine tagab, et heli ei liigu erinevate ruumide vahel. Taotluse seletuskirjas on esitatud sõltuvalt müraallikast mürataseme muutusi iseloomustav tabel

et müratase müraallikast 10 m kaugusel on 80 dB:

Uuringuruumile lähim hoonestatud (elu-, ühiskondlik-, kõrval- või tootmishoone) katastriüksus on lõunapoolsest lahustükist *ca* 880 m kaugusele lõuna suunda jääv Väädi (katastritunnus: 78701:001:0730).

Sellest nähtub, et lähima eluhoone juures ei ole ette näha, Keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud tööstusliku müra piirväärtuse 60 dB (päeval ajal elamu- ja rohealadel ehk II kategooria alad) ületamist.

Oluline on silmas pidada, et geoloogiliste uuringute käigus tehtavad välitööd kestavad lühikest aega (mõne päeva). Seega on müra kestus ajutine ja lühiajaline. Võib eeldada, et geoloogilise uuringuga ei kaasne häiringuid, mis võiks piirinaabrite huve riivata olulisel määral.

Uuringualal olev pinnas on looduslikult niiske, mistõttu ei teki kaevandite rajamisel ega likvideerimisel õhusaastet (ülenormatiivset peenosakeste heidet).

2.3.4. Mõju põhjaveele

Uuringuruumis läbiviidava geoloogilise uuringuga ei kaasne mõju põhjaveele. Lasila IV uuringuruumis ei viida geoloogilise uuringu käigus läbi katsepumpamisi.

Geoloogiliste töödega ei avaldata mõju lähimatele veehaaretele (puur- ja salvkaevud), kuivenduskraavidele, maaparandussüsteemide toimimisele ega lähimatele veekogudele.

2.3.5. Jäätmete

Jäätmeseaduse (edaspidi **JääTS**) alusel käsitletakse kaevandamisjäätmetena muuhulgas maavarade uuringute töö (sh proovivõtmine, puurimine ja kaevamine) tulemusena tekkivaid jäätmeid. Pärast proovidele katsete läbiviimist ja nõuetekohast säilitamist antakse ülejääv materjal üle jäätmekäitlejale. Seega ei teki geoloogilise uuringu käigus jäätmeseaduse mõistes kaevandamisjäätmeid.

2.3.6. Vibratsioon

Geoloogilise uuringuga vibratsiooni ei kaasne – ei viida läbi lõhkamisi. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases.

Kokkuvõtvalt

Tuginedes eelnenule, arvestades tegevuse iseloomu ja senist praktikat saab öelda, et geoloogilise uuringuga ei kaasne ümbruskonnale valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust ja tegevusega puudub oht suurõnnetuste või katastroofide tekkimisele.

Eelpool kirjeldatud info põhjal saab öelda, et tegevusega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale. Tegevusega kaasneda võiv häiring on lühiajaline ega levi uuringuruumi piiridest oluliselt kaugemale.

Kohe peale uuringukaeeveõontest proovide võtmist suletakse need väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratsoorsete katsete läbiviimiseks). Tagasitäidetud ala tihendatakse ja tasandatakse. Uuringuruumi teenindusala korrastatakse võimalikult uuringueelsesesse seisukorda.

[1] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ punkt 2 alapunkt 177.

[2] Euroopa Ühenduse ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübid. Leitav: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:ET:PDF> (26.06.2023)

[3] Euroopa Ühenduse ja nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliigid. Leitav: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1979L0409:20081223:ET:PDF> (26.06.2023)

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused uuringuloa andmisel

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lg 2). Geoloogilise uuringu läbiviimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lg 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lg 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 13.03.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jätmete ladestamiskoht ei ole jäätmevõimaldaja **JäätS** § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lg 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja

esitamine vajalik.

Loa andja kohustus on menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Uuringuloa andmisest keeldumise alused on nimetatud MaaPS § 35.

MaaPS § 35 lg 1 p 2-8 ja p 11 ning lg 2 p 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmenud, sellest tulenevat keeldumise alust ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda. (vt ka p 2.3.)

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja nõusolek (MaaPS § 35 lg 1 p 1). Lasila IV uuringuruum asub riigile kuuluval ja Maa-ameti volitusallas oleval maaüksusel. Maa-amet andis 25.04.2023 nr 7-1/23/5602-2 (registreeritud KOTKAS 28.04.2023 numbriga DM-124114-6) geoloogilise uuringu läbiviimiseks tingimusliku nõusoleku (vt p 3.3).

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega (MaaPS § 35 lg 1 p 9). Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega (MaaPS § 35 lg 1 p 10). Keskkonnaamet saatis 28.03.2023 kirjaga nr DM-124114-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile Tapa Vallavolikogu 25.05.2023 otsuse nr 75 (registreeritud KOTKAS 29.05.2023 numbriga DM-124114-7), millega anti uuringuloa taotlusele nõusolek.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühing T.A.K.Ehitus ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 26.06.2023).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

3.2. Uuringuloa taotluse avalikustamine, otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Keskkonnaamet avaldas uuringuloo menetluse algatamise teate 29.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 2) ning teavitas avatud menetluse algatamisest taotlejat Osaühingut T.A.K.Ehitus ja menetlusosalisi (HMS § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 29.03.2023 kirjaga nr DM-124114-5. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võis kavandatav tegevus puudutada, paluti uuringuloo taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid esitada kahe nädala jooksul alates teadete avalikustamisest.

Etteantud aja jooksul ettepanekuid ega arvamusi ei laekunud.

Keskkonnaamet saatis 28.03.2023 kirjaga nr DM-124114-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile Tapa Vallavolikogu 25.05.2023 otsuse nr 75 (registreeritud KOTKAS 29.05.2023 numbriga DM-124114-7), millega anti uuringuloo taotlusele nõusolek.

Keskkonnaamet küsis 28.03.2023 kirjaga nr DM-124114-3 Maa-ameti arvamust, Maa-ameti volitusalas oleva katastriüksuse kasutamiseks geoloogilise uurimise tegemise eesmärgil (MaaPS § 27 lg 3).

Maa-amet andis 25.04.2023 nr 7-1/23/5602-2 (registreeritud KOTKAS 28.04.2023 numbriga DM-124114-6) geoloogilise uuringu läbiviimiseks tingimusliku nõusoleku (vt p 3.3).

Vastavalt HMS § 49 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lg 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 27.06.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 5). Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks seati kaks nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis taotlejalt Osaühingult T.A.K.EHITUS, Tapa Vallavalitsuselt ja asjaomastelt asutustelt 27.06.2023 kirjaga nr DM-124114-8 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Etteantud aja jooksul arvamusi ja ettepanekuid ei laekunud.

3.3. Kaalutlused täiendavate tingimuste seadmisel

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata.

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivaravalitseja kooskõlastas uuringuloa andmise 25.04.2023 nr 7-1/23/5602-2 järgmistel tingimustel:

Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Riigivaravalitseja poolt esitatud tingimused kantakse uuringuloale täiendavate tingimustena.

Toetudes Riigikohtu kohtuasjas nr 3-3-1-31-16 (p 19) toodule, tuleb silmas pidada, et Keskkonnaameti poolt väljastatavatest lubadest tulenev õigus ei ole piiranguteta ja selle adressaat peab järgima ka teisi asjakohaseid õigusakte. See tähendab, et loa omajal on kohustus järgida seadustes (looduskaitseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Üldised uuringuloaga kaasnevad kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/maapou/uuringuluba>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Lasila IV uuringuruumi plaan

Teadmiseks: Kliimaministeerium, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tapa
Vallavalitsus

Valdo Tohver
Valdo.Tohver@keskkonnaamet.ee